

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-94(4)/14/AgŁ

Warszawa, 2 lutego 2015 r.

DECYZJA DIH-1/8/2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Wojciecha Magdzińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Magdziński Wojciech Sklep Ogólnospożywczy w Raciborzu, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 20 listopada 2014 r. (nr akt sprawy: HU.8361.126.2014/85DEC/14), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii napojów spirytusowych zadeklarowanych jako „Wódka żołądkowa gorzka z miętą 36 % obj.” à 700 ml o łącznej wartości 103,20 zł, nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 27-29 sierpnia 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej Katowicach, zwanego dalej „Śląskim WIIH”, w sklepie w Raciborzu przy Placu Konstytucji 3 Maja 4, należącym do przedsiębiorcy Wojciecha Magdzińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Magdziński Wojciech Sklep Ogólnospożywczy w Raciborzu, zakwestionowano oznakowanie dwóch partii napojów spirytusowych zadeklarowanych jako „Wódka żołądkowa gorzka z miętą 36 % obj.”, o objętości netto 700 ml, wyprodukowanych przez Z.P. POLMOS Lublin, ul. Spółdzielcza 6, 20-402 Lublin, STOCK Polska Sp. z o.o., o łącznej wartości 103,20 zł, tj.:

- jedną partię w ilości 1 butelki, numer partii produkcyjnej na nakrętce „314304318”, zakupioną według faktury F1414/5105 z dnia 25 kwietnia 2014 r. (cena netto: 23,29 zł za butelkę), oferowaną do sprzedaży w cenie 34,40 zł za butelkę,
- jedną partię w ilości 2 butelek, numer partii produkcyjnej na nakrętce „314304321”, zakupioną według faktury F1414/9293 z dnia 18 lipca 2014 r. (cena netto: 23,41 zł za butelkę), oferowaną do sprzedaży w cenie 34,40 zł za butelkę

z uwagi na użycie określenia „wódka” na etykiecie i na „zrywce” zamieszczonej na szyjce butelki, przy jednoczesnym uwidocznieniu informacji o zawartość alkoholu w tych napojach w ilości 36 % obj., podczas gdy zgodnie z wymaganiami określonymi dla wódki w pkt 15 lit. b załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz. U. UE L 39 z 13.2.2008 s. 16 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 110/2008”, minimalna objętościowa zawartość alkoholu w wódce wynosi 37,5 %. Ponadto na etykiecie butelki uwidoczniono napis „vodka”, a na kontretykiecie z tyłu butelki – „napój spirytusowy”. Taki sposób oznakowania był niezgodny z treścią art. 9 tego rozporządzenia, w świetle którego napoje spirytusowe odpowiadające specyfikacjom produktów zdefiniowanych w kategoriach od 1 do 46 w załączniku II są w opisie, prezentacji i etykietowaniu opatrzone określoną tam nazwą handlową (np. nazwą handlową „wódka” dla produktów spełniających wymagania określone w kategorii 15) (ust. 1), a napoje spirytusowe, które odpowiadają definicji zawartej w art. 2 (definicji napoju spirytusowego), ale które nie spełniają kryteriów włączenia do kategorii od 1 do 46 w załączniku II, są opatrzone w opisie, prezentacji i etykietowaniu nazwą handlową „napój spirytusowy” (ust. 2). Śląski WIIH uznał także, że posłużenie się w oznakowaniu tych napojów dwoma różnymi nazwami handlowymi wprowadzało konsumenta w błąd, co do kategorii środka spożywczego, co było niezgodne z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z dnia 29 sierpnia 2014 r. (nr akt kontroli: HU.8361.126.2014). Do akt sprawy dołączono oświadczenie kontrolowanego z dnia 27 sierpnia 2014 r. o wycofaniu przedmiotowych produktów z obrotu i zamiarze zwrócenia ich do dostawcy, a także wydruki zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania.

Wobec powyższego, pismem z dnia 22 października 2014 r., Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Wojciecha Magdzińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Magdziński Wojciech Sklep Ogólnospożywczy w Raciborzu, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych

dwóch ww. partii produktów, informując przy tym o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszania żądań. Do zawiadomienia tego dołączył pismo z dnia 22 października 2014 r., w którym wezwał stronę do przesłania deklaracji podatkowej lub pisemnego oświadczenia o wysokości przychodu osiągniętego w roku 2013.

Strona nie przekazała żądanych informacji, natomiast wyjaśniła w piśmie z dnia 29 października 2014 r., że nie jest producentem zakwestionowanych produktów, ani też nie zakupiła ich na bazarze, tylko w hurtowni. Strona uważa, że to producent dostarczający towar ponosi odpowiedzialność za ich oznakowanie i ewentualne wprowadzanie konsumenta w błąd a nie ona. Jak podkreśliła, wszystkie butelki posiadały etykiety naklejone przez producenta, a nie przez nią. Zaznaczyła, że ona jako właściciel małego sklepu nie zna się i nie musi się znać na rozporządzeniach unijnych. Nadmieniła, że nie otrzymała informacji o konieczności wycofania z obrotu dwóch ww. partii produktów od hurtownika, u którego dokonała zakupu, ani też od producenta. Dodała także, że ocena banderoli na tych produktach nie wykazała nieprawidłowości, co wynika z załącznika nr 1 do protokołu kontroli.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 20 listopada 2014 r. (doręczoną stronie w dniu 24 listopada 2014 r.), Śląski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch ww. partii produktów, nieodpowiadających jakości handlowej, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie.

Pismem z dnia 2 grudnia 2014 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego w dniu 6 grudnia 2014 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wyrażając swoje niezadowolenie z powodu wymierzenia jej kary. Podniosła, że jako sprzedawca detaliczny, prowadzący działalność gospodarczą w małym sklepie o powierzchni 80 m², który nie ingerował w oznakowanie tych produktów, ani też nie miał na nie wpływu, a przy tym oferował je dokładnie w takiej postaci, w jakiej powstały u producenta (a więc opatrzone banderolą i zabezpieczającą „zrywka” jako naklejką informacyjną przednią i tylną), oraz zostały jej dostarczone i sprzedane z hurtowni (a więc pochodzące z legalnego źródła), nie może ponosić odpowiedzialności za stwierdzone niezgodności. Z odwołania wynika, że strona mogła dojść do takiego przekonania po rozmowie z producentem, który zapewnił ją, iż całą winę za zaistniałą sytuację bierze na siebie, jak również oznajmił, że ona nie jest stroną postępowania w niniejszej sprawie. Nadmieniła, że zastosowała się do wytycznych odnośnie wycofania zakwestionowanych produktów z obrotu, które w tym samym tygodniu zwróciła do dostawcy (hurtownika). Podkreśliła, że takie same produkty znajdowały się także w innych konkurencyjnych sklepach, co osobiście sprawdziła po otrzymaniu wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie. Wyjaśniła, że dokłada wszelkich starań, aby zapewnić swoim klientom jak najwyższy poziom usług i dbać o dobrą, ponad 30-letnią tradycję handlu. Zapewniła, że

nadal tak, jak dotychczas będzie regularnie i terminowo opłacać koncesję na różnego rodzaju alkohole, a także zaopatrywać się w hurtowniach jako legalnych źródłach.

Pismem z dnia 18 grudnia 2014 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Od 13 grudnia 2014 r. obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”, które w art. 8 ust. 5 określa zakres odpowiedzialności strony i stanowi, że bez uszczerbku dla ust. 2-4, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania jakości handlowej dotyczące różnych kategorii napojów spirytusowych, w tym także wódek zostały określone w rozporządzeniu (WE) nr 110/2008. Rozporządzenie to stanowi w pkt 15 lit. b załącznika II, że minimalna objętościowa zawartość alkoholu w wódce wynosi 37,5 %, a w art. 9, że napoje spirytusowe odpowiadające specyfikacjom produktów zdefiniowanych w kategoriach od 1 do 46 w załączniku II są w opisie, prezentacji i etykietowaniu opatrzone określoną tam nazwą handlową (ust. 1), a napoje spirytusowe, które odpowiadają definicji zawartej w art. 2 (definicji napoju spirytusowego), ale które nie spełniają kryteriów włączenia do kategorii od 1 do 46 w załączniku II, są opatrzone w opisie, prezentacji i etykietowaniu nazwą handlową „napój spirytusowy” (ust. 2).

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W dniu 13 grudnia 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722), która uchylila przywołane w decyzji organu pierwszej instancji przepisy art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej i art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Jednakże, wymagania w tym zakresie zostały określone w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, który stanowi, że informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności, co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH, zakwestionowano oznakowanie dwóch ww. partii produktów, z uwagi na niezasadne użycie określenia „wódka” na etykiecie i na „zrywce” zamieszczonej na szyjce butelki, przy jednoczesnym uwidocznieniu informacji o zawartość alkoholu w tych napojach w ilości 36 % obj., podczas gdy minimalna zawartość alkoholu w wódce, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 15 lit. b załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 110/2008, wynosi 37,5 % obj. Ponadto na etykiecie butelki podano napis „vodka”, a na kontretykiecie znajdującej się z tyłu butelki – „napój spirytusowy”. Taki sposób oznakowania był niezgodny z treścią art. 9 tego rozporządzenia, z którego wynika, że napoje spirytusowe odpowiadające specyfikacji produktu zdefiniowanego w kategorii 15 w załączniku II są w opisie, prezentacji i etykietowaniu opatrzone nazwą handlową „wódka” (ust. 1), a napoje spirytusowe, które odpowiadają definicji zawartej w art. 2 (definicji napoju

spirytusowego), ale które nie spełniają kryteriów włączenia do kategorii 15 lub innej od 1 do 46 w załączniku II, są opatrzone w opisie, prezentacji i etykietowaniu nazwą handlową „napój spirytusowy” (ust. 2). Organ pierwszej instancji uznał także, że posłużenie się w oznakowaniu tych napojów dwoma różnymi nazwami handlowymi wprowadzało konsumenta w błąd, co do kategorii środka spożywczego, w tym jego charakterystyki i właściwości, co zdaniem Prezesa UOKiK, było niezgodne z treścią art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (po uwzględnieniu stanu prawnego na dzień wydania niniejszej decyzji).

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty nie odpowiadają jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł, czyli najniższej z możliwych, przewidzianych ustawowo.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Śląski WIIH wymierzył w drodze decyzji z dnia 20 listopada 2014 r. powyższą karę Wojciechowi Magdzińskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Magdziński Wojciech Sklep Ogólnospożywczy w Raciborzu, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu nieprawidłowo oznakowane przedmiotowe produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń, co do zasadności uznania dwóch ww. partii produktów za nieodpowiadające w zakresie oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, natomiast wraziła pogląd, że jako sprzedawca detaliczny, prowadzący działalność gospodarczą w małym sklepie o powierzchni 80 m², który nie ingerował w oznakowanie tych produktów, ani też nie miał na nie wpływu, a przy tym oferował je dokładnie w takiej postaci, w jakiej powstały u producenta (a więc opatrzone banderolą i zabezpieczającą „zrywką” jako naklejką informacyjną przednią i tylną), oraz zostały jej dostarczone i sprzedane z hurtowni (a więc pochodzące z legalnego źródła), nie może ponosić odpowiedzialności za stwierdzone niezgodności. Z odwołania wynika, że strona mogła dojść do takiego przekonania po rozmowie z producentem, który zapewnił ją, iż całą winę za zaistniałą sytuację bierze na siebie, jak również oznajmił, że ona nie jest stroną postępowania w niniejszej sprawie. Nadmieniała, że zastosowała się do wytycznych odnośnie wycofania zakwestionowanych produktów z obrotu, które w tym samym tygodniu zwróciła do dostawcy (hurtownika). Podkreśliła, że takie same produkty znajdowały się także w innych konkurencyjnych sklepach, co osobiście sprawdziła po otrzymaniu wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie. Wyjaśniła, że dokłada wszelkich starań, aby zapewnić swoim klientom jak najwyższy poziom usług i dbać o dobrą, ponad 30-letnią tradycję handlu. Zapewniła, że nadal tak, jak dotychczas będzie regularnie i terminowo opłacać koncesję na różnego rodzaju alkohole, a także zaopatrywać się w hurtowniach jako legalnych źródłach.

Odnosząc się do powyższego, w kwestii wątpliwościami strony, co do prawidłowości dokonanych przez organ pierwszej instancji ustaleń w zakresie uznania jej odpowiedzialnym za stwierdzone w powyższym zakresie nieprawidłowości, należy wskazać, że do obowiązków podmiotów działających na rynku spożywczym, w świetle art. 8 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, należy zapewnienie przestrzegania w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewnianie się, że wymogi te są spełnione. Podkreślić należy, że odpowiedzialność określona w tym przepisie jest spójna z regułami odpowiedzialności tych podmiotów, wyrażonymi w art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, który stanowi, że podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Wynika z tego, że obowiązek zapewnienia zgodności środków spożywczych z przepisami prawa dotyczącego informacji na temat żywności (a więc prawidłowego oznakowania żywności) i upewnienia się, że wymogi w tym zakresie są spełnione, spoczywa nie tylko na producencie czy dystrybutorze, ale także na stronie, jako na sprzedawcy detalicznym, zważywszy, że w niniejszej sprawie stwierdzone pod względem oznakowania nieprawidłowości były możliwe do zweryfikowania przez stronę w trakcie zwykłych czynności sprawdzających przy odbiorze towaru od dostawcy, a więc były możliwe do uniknięcia, przy zachowaniu należytej staranności. Dodać należy, że jedną z zasad prawa żywnościowego jest to, że jeżeli nieprawidłowość powstała na wcześniejszym etapie obrotu to powinna zostać wyeliminowana na następnych etapach, tak aby konsumenci mogli otrzymać produkty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Okoliczności, na które powołuje się strona w odwołaniu, że jako drobny sprzedawca detaliczny, prowadzący działalność gospodarczą w małym sklepie, ona nie ingerowała, ani też nie miała wpływu na oznakowanie zakwestionowanych produktów, a przy tym oferowała je w takiej postaci, w jakiej powstały u producenta oraz zostały jej dostarczone i sprzedane z hurtowni, nie może – wbrew przekonaniu strony – oznaczać, że strona zostaje zwolniona z obowiązków wynikających z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 oraz art. 8 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Strona jako profesjonalista na rynku, niezależnie od skali i rozmiaru prowadzonej działalności gospodarczej, miała obowiązek znać przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością, do których należą nie tylko przepisy dotyczące wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (w tym zezwolenia na sprzedaż alkoholu) czy prawidłowości oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy, ale także inne przepisy, jak np. dotyczące jakości handlowej napojów spirytusowych w zakresie oznakowania informacją na temat żywności. Należy przy tym zaznaczyć, że legalność akcyzy nie wpływa na legalność z punktu widzenia prawa żywnościowego.

Podkreślenia wymaga, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej – jako podstawa prawna do wydania zaskarżonej decyzji – wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej, podlega karze pieniężnej określonej

w tym przepisie. Pojęcie obrotu zostało wyjaśnione w art. 3 pkt 4 tej ustawy, jako czynności w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w którym wprowadzenie na rynek, zgodnie z zawartą w tym przepisie definicją, oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. W rozumieniu tych przepisów, strona – co nie jest przez nią kwestionowane – wskazane w decyzji organu pierwszej instancji produkty posiadała w celu sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, co skutkowało wymierzeniem jej kary, stosownie do nakazu wynikającego z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Należy zaznaczyć, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym utrwalił się pogląd, że odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Zatem samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu produktów nieprawidłowo oznakowanych jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary. Nie ma przy tym znaczenia – wbrew przekonaniu strony – czy niezgodność nastąpiła z winy (umyślnej lub nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Ustawa ta nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, który wprowadził do obrotu produkty nieodpowiadające jakości handlowej. Zatem dowiedzenie, że jakiś podmiot (w tym przypadku kontrolowany przedsiębiorca) wprowadził nieprawidłowo oznakowane produkty do obrotu powoduje konieczność nałożenia kary, która jest karą administracyjną (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10, z dnia 17 października 2011 r. sygn. akt VI SA/Wa 1371/11 oraz z dnia 7 stycznia 2013 r. sygn. akt VI SA/Wa 1501/12). Przepis ten nie przewiduje zatem możliwości odstąpienia od ukarania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o jakości handlowej, ani też nie uzależnia zastosowania kary od stwierdzenia winy po stronie podmiotu, który wprowadził do obrotu produkty nieprawidłowo oznakowane, a jedynie zakłada różnicowanie kary w zależności od oceny przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy takich jak: stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia strony, zakres naruszenia, dotychczasowa działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, czyli stopień zawinienia strony jest jedną z pięciu przesłanek uwzględnianych dopiero na etapie ustalania wysokości kary, a więc ma znaczenie, w sytuacji, gdy zastosowana kara jest wyższa od minimalnej, określonej ustawowo, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie, gdyż stronie wymierzono karę w minimalnej wysokości. Z tego względu, sam fakt dokonania przez stronę zwrotu wadliwych produktów do dostawcy, które zostały zakwestionowane w toku kontroli, jak również zapewnienia strony, że dokłada wszelkich starań, aby zapewnić swoim klientom jak najwyższy poziom usług i dbać o dobrą, ponad 30-letnią tradycję handlu, nie stanowi podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary. Bez znaczenia pozostaje fakt, że takie same produkty mogły znajdować się w innych sklepach, skoro postępowanie w niniejszej sprawie oparte było wyłącznie na wynikach kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony i dotyczyło dwóch ww. partii produktów.

Mając na uwadze wątpliwości strony, kto jest stroną przedmiotowego postępowania, należy zaznaczyć, że kontrolowanym przedsiębiorcą, z którego oferty handlowej pochodziły

przedmiotowe produkty, był Wojciech Magdziński, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Magdziński Wojciech Sklep Ogólnospożywczy w Raciborzu, zatem tylko on, jako adresat tej normy, mógł być i był stroną postępowania, zakończonego wydaniem przez organ pierwszej instancji decyzji z dnia 20 listopada 2014 r., od której strona złożyła odwołanie.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji prawidłowo i zgodnie z prawem uznał, że odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów ponosi strona i w związku z tym wymierzenie jej kary z tego tytułu było zasadne.

Należy zauważyć, że w niniejszej sprawie organ pierwszej instancji był uprawniony do wymierzenia stronie kary w granicach określonych przepisem art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, a więc w wysokości od 500 zł do 516 zł (5 x 103,20 zł), gdzie górna jej granica stanowi pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dwóch ww. partii produktów w ilości 3 butelek o łącznej wartości 103,20 zł (jako sumy ceny sprzedaży zakwestionowanych produktów w kontrolowanym sklepie, według stanu na dzień kontroli, tj. 3 x 34,40 zł), przy uwzględnieniu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że ustalając wysokość kary, organ pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny wszystkich przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co znajduje swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji. Stronie wymierzono karę w wysokości 500 zł, która jest najniższą i zarazem zbliżoną do najwyższej z możliwych, przewidzianych ustawowo.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby do obrotu były wprowadzane tylko produkty odpowiadające jakości handlowej, a ponadto spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, przede wszystkim z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie obowiązków pod względem zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowych produktów.

O ewentualny zwrot należności z tytułu wymierzonej kary pieniężnej strona może zwrócić się do producenta zakwestionowanych napojów spirytusowych, co jednak nie jest przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec

powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
WICEPREZES
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Wojciech Magdziński
pl. Konstytucji 3 Maja 4
47-400 Racibórz
2. Śląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a